

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยสำหรับ นักศึกษาพยาบาลและทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยโดยทดลอง สอนในวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยสำหรับ นักศึกษาพยาบาลในคณะพยาบาลศาสตร์ สังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสร้างกรอบแนวคิด ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยสำหรับ นักศึกษาพยาบาล

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย และแบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย สำหรับ นักศึกษาพยาบาล โดยวิธีการวิจัยเชิงทดลอง Pretest – Posttest Control Group Design และ การวิจัยสังเกตปรากฏการณ์ (Phenomenological research)

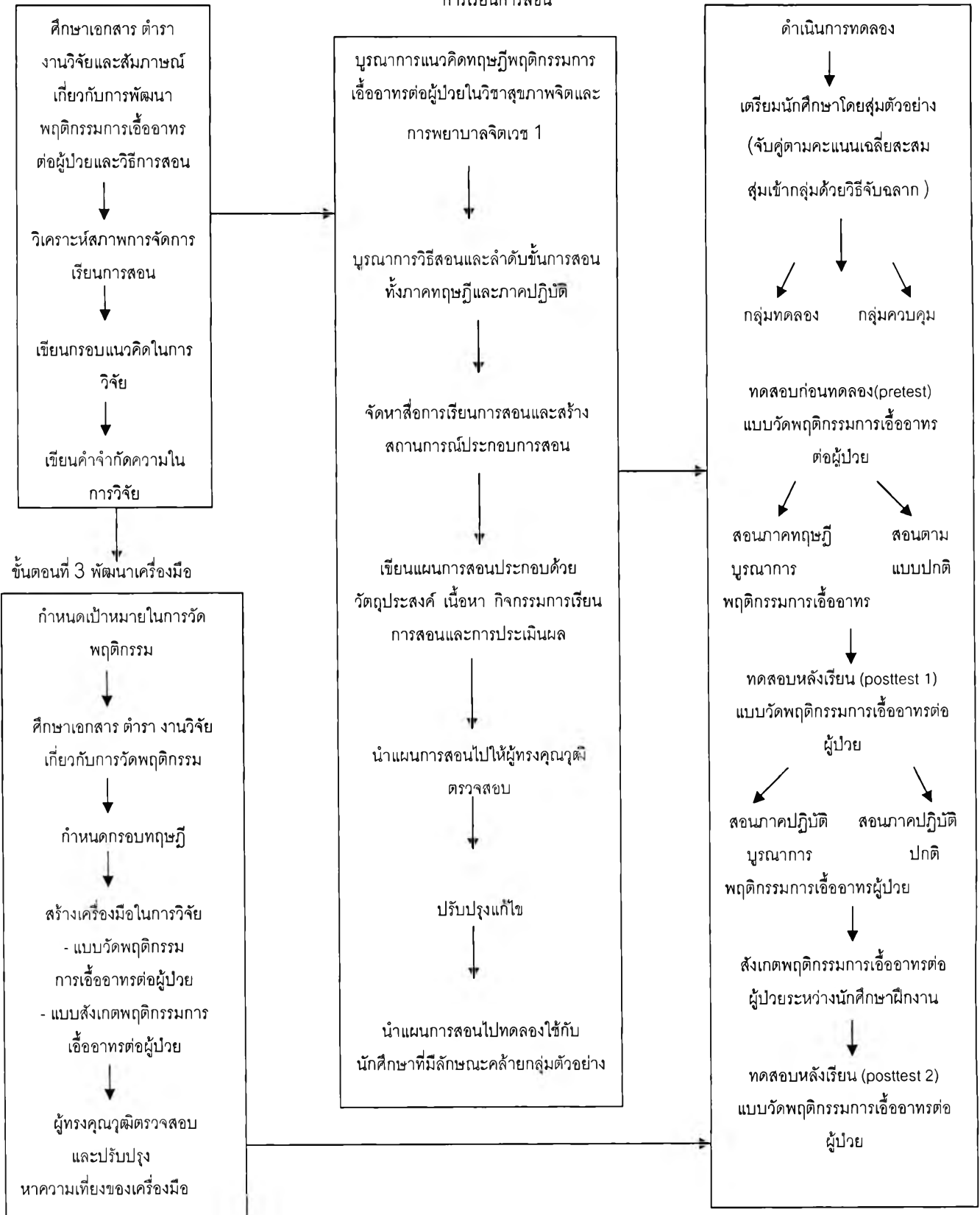
จากขั้นตอนการวิจัยทั้ง 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยสรุปแผนภูมิ ได้ดังนี้

แผนภูมิ 3 ลำดับขั้นการดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเชื้อ อาหารต่อผู้ป่วยในรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1

ขั้นตอนที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้

จากขั้นตอนการวิจัยในแผนภูมิที่ 3 ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ศึกษา ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วย วิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วยและแนวคิดในการบูรณาการ โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้

2. วิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์หลักสูตรตามวิธีการของ โกว์ (Doris T. Gow, 1977 อ้างถึงในสงัด อุทรานนท์, 2530) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร พิจารณาความสอดคล้องระหว่างปรัชญา จุดประสงค์ของหลักสูตร บทเรียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือ ตัวนักศึกษาที่มีลักษณะพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

2.2 สภาพการเรียนการสอน พิจารณาจากความรู้พื้นฐานของผู้สอน สภาพผู้เรียน วิธีการเรียนการสอน

2.3 โอกาสการเรียนรู้ พิจารณาความเข้มข้นของเนื้อหาสาระด้านพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วยในวิชาต่างๆในหมวดวิชาชีพ และโอกาสที่จะเรียนรู้สาระนั้น

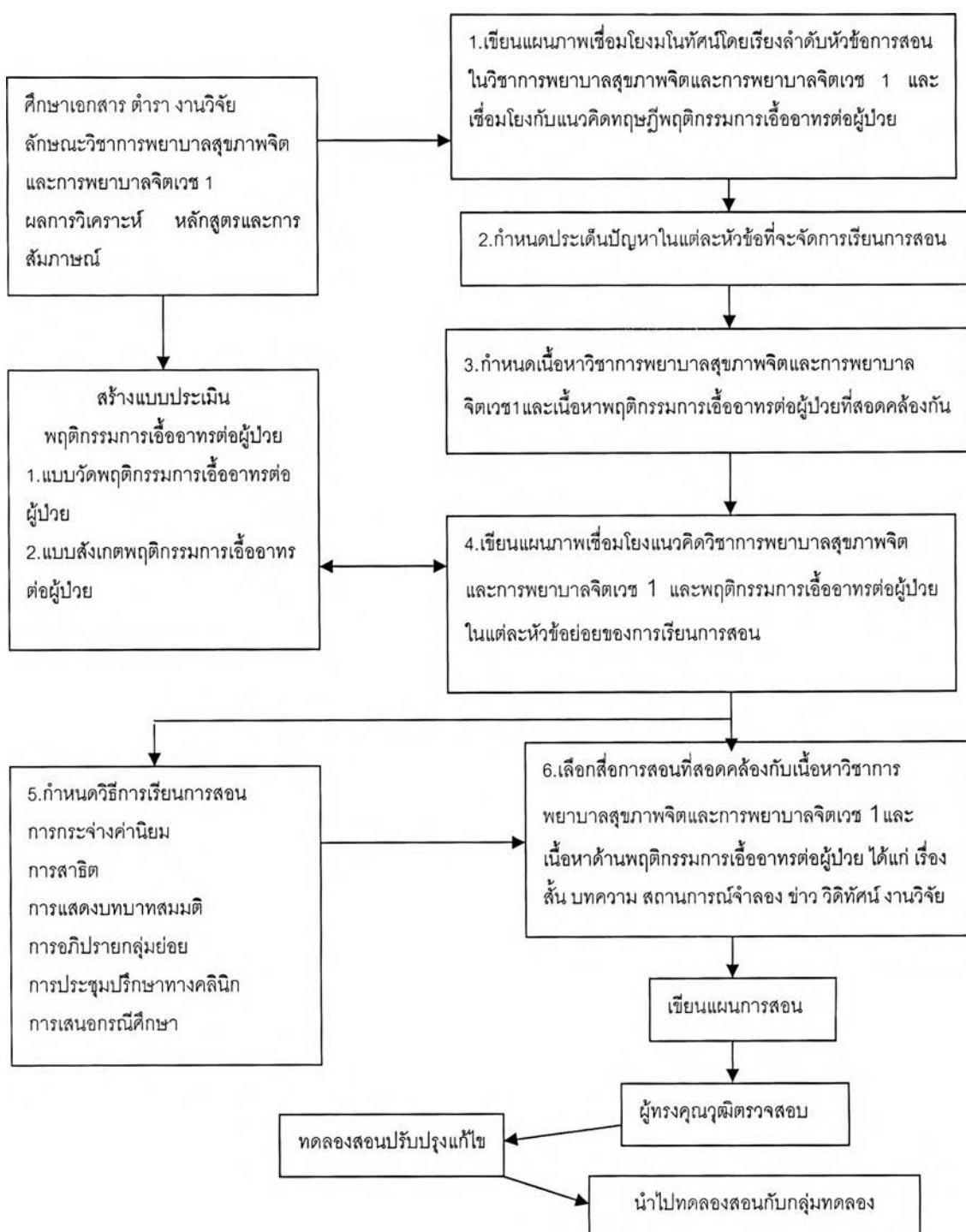
2.4 สิ่งเร้า พิจารณาจากตัวผู้เรียน การได้รับแรงเสริม ได้กำหนดวางแผนการเรียนของตนเองและการประเมินผลตนเอง

3. วิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่มีส่วนรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน โอกาสการเรียนรู้และสิ่งเร้า (จากข้อ 2.2, 2.3 และ 2.4) การสอนพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วยในปัจจุบัน สภาพปัญหาและอุปสรรค รูปแบบการสอนที่ควรจะเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วยซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (4 ปี) มีทั้งหมด 16 สถาบัน โดยเลือกสถาบันที่เปิดสอนอย่างน้อย 5 ปีและมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร โดยสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ผลการสัมภาษณ์เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยนำมาพิจารณาประกอบการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วยซึ่งจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถาบันอื่นๆได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยจำแนกการบูรณาการเป็นสองส่วน ส่วนที่ 1 การบูรณาการส่วนเนื้อหาการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วยในการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 ส่วนที่ 2 เป็นการบูรณาการวิธีการสอน ซึ่งการบูรณาการทั้งสองส่วนนี้ดำเนินการไปพร้อมๆกัน โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหากับวิธีการเรียนการสอน มีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังที่เสนอในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 4 การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

จากแผนภูมิ 4 รายละเอียดของการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย
ของนักศึกษาพยาบาล มีดังนี้

การศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และผลการวิเคราะห์หลักสูตร

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมและหลักในการเอื้ออาทรมนุษย์ ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ยึดแนวคิดจากทฤษฎีของกิลลิแกน (Gilligan, 1977) ซึ่งเน้นความโอบอ้อมอารี เมตตากรุณา เสียสละ การพิทักษ์ปกป้อง คำนึงถึงจิตใจ ความจริงใจในการดูแล และวัทสัน (Watson, 1988) ได้เสนอทฤษฎีการดูแลมนุษย์ บนพื้นฐานการดูแล 10 ประการ 1. การยอมรับความเป็นมนุษย์และคุณค่าของมนุษย์ 2. สร้างความรู้สึกไม่ท้อแท้และมีความหวัง ความศรัทธา 3. มีความไวต่อการรับรู้ต่อตนเองและผู้อื่น 4. สัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่มีความไว้วางใจและการช่วยเหลือ 5. ยอมรับการแสดงออกถึงความรู้สึกต่อกัน ทั้งด้านบวกและด้านลบ 6. ใช้กระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์อย่างสร้างสรรค์ 7. มีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในกระบวนการเรียนการสอน 8. การสนับสนุน ควบคุม และแก้ไขสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณให้ดีขึ้น 9. ให้การช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล 10. การเสริมสร้างพลังจิตวิญญาณ ในการมีชีวิตอยู่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นหลักในการสอนนักศึกษาพยาบาลในการพัฒนาพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย โดยบูรณาการเนื้อหาพฤติกรรมการเอื้ออาทรในวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ซึ่งเนื้อหาวิชานี้มีลักษณะที่มุ่งให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการพยาบาลและการใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตโดยยึดหลักดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมอย่างแท้จริง อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล ซึ่งการเรียนการสอนลักษณะเดิมมิได้ระบุนรายละเอียดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยว่าเป็นอย่างไรแต่ละสอนในลักษณะเป็นนามธรรมและนักศึกษาไม่ทราบว่าจะแสดงออกอย่างไรจึงจะเหมาะสมตามบทบาทวิชาชีพ

การศึกษาวิธีการสอนพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย และแนวคิดในการบูรณาการ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย วิธีการสอนที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้สอนในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ การกระจ่างค่านิยม (Rath, 1966; Morrill, 1981 และ นาตยา ปิรันธนานนท์, 2530; ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์, 2540) การสาริต (วไลลักษณ์ หันทิพย์, 2541; ทศนีย์ นนทะสร, 2532; Psychomotor skills faculty, 2008) การแสดงบทบาทสมมติ (Stowe and Igo, 1996; Fahrenwaldetal, 2005) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Lee-Hsien, 2007) การประชุมปรึกษาทางคลินิก การเสนอกรณีศึกษา (Fry, 1989 และ 1994) ซึ่งวิธีการสอนทุกวิธีจะสนับสนุนซึ่งกันและกัน

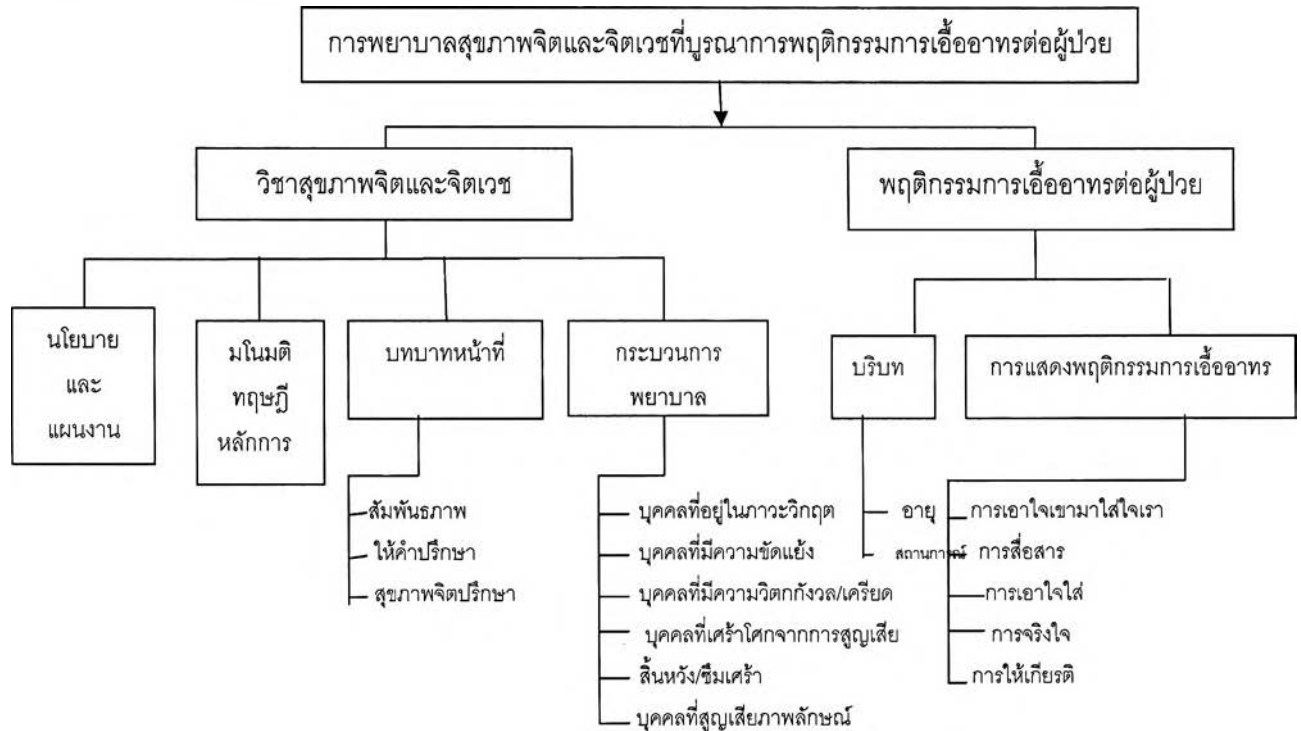
ในการพัฒนาพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยได้สมบูรณ์แบบและต่อเนื่องกัน ซึ่งได้เสนอในส่วนของรายละเอียดวิธีการสอนและขั้นตอนการสอน การวิจัยครั้งนี้จึงได้ใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธี

3. การวิเคราะห์หลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตร์มีปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกันในการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย แต่ลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์รายวิชาไม่ปรากฏชัดเจน การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอดแทรกพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยในการเรียนการสอนทุกวิชาทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะสามารถส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยให้แก่ผู้เรียนได้

การเขียนแผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์

ผู้วิจัยศึกษาลักษณะวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 จากหลักสูตร จากนั้นกำหนดหัวข้อหลักในการเรียนการสอนจากลักษณะวิชา คีกรายละเอียดของเนื้อหาวิชาจากตำรา บทความ งานวิจัย และเรียงลำดับหัวข้อหลักในการสอนโดยยึดหลักความยากง่ายในการเรียนรู้ และการพัฒนาของนักศึกษาด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย จากนั้นเขียนแผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์ความคิดของวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 และพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยในการปฏิบัติการพยาบาล ภาพรวมของการเรียนการสอนทั้งวิชาเป็นการสรุปเนื้อหา จากการกำหนดมโนทัศน์หลัก จัดลำดับมโนทัศน์ และการเชื่อมโยงมโนทัศน์ จะช่วยให้นักศึกษาเห็นภาพรวมของการเรียนการสอน เข้าใจแนวคิดทั้งหมด (Novak, 1984) โดยในคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 กล่าวถึง มโนคติ ทฤษฎี หลักการ และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช นโยบายและแผนงานในการนำไปปฏิบัติด้านสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลจิตเวช การสร้างสัมพันธภาพ การให้คำปรึกษา การให้สุขภาพจิตศึกษา และการใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาทางจิต รวมทั้งการช่วยเหลือผู้ที่มีภาวะสุขภาพจิตเปราะบาง การแนะนำแหล่งบริการทางสุขภาพจิตโดยยึดการพยาบาลแบบองค์รวมในการดูแลตนเอง โดยเนื้อหาสาระแบ่งเป็น 4 ประเด็น กล่าวคือ 1) มโนคติ ทฤษฎี หลักการ 2) นโยบายแผนงาน 3) บทบาทหน้าที่ 4) กระบวนการพยาบาลในการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยทั้ง 5 องค์ประกอบโดยคำนึงถึงบริบทได้แก่ อายุและสถานการณ์ ดังเสนอในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 5 แผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชที่บูรณาการพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

การกำหนดประเด็นปัญหาและระบุเนื้อหาวิชา

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ตามลักษณะวิชา หัวข้อหลักในการสอนของวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเนื้อหา ปัญหาในการพยาบาลผู้ป่วย ปัญหาเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วย จากนั้นนำมากำหนดประเด็นปัญหาในแต่ละหัวข้อหลักของการสอน เช่น หัวข้อการสอนเรื่องบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของพยาบาลจิตเวช ได้แก่ บทบาทของพยาบาลจิตเวชในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตยึดหลักอะไร เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยต้องเขียนปัญหาทุกหัวข้อการสอนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนเพื่อตอบคำถามจากประเด็นปัญหา ตามที่เสนอในตารางที่ 3

การกำหนดเนื้อหาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 และเนื้อหาด้านพฤติกรรมการณ์เอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

การเขียนให้มีความสอดคล้องกันและเขียนแผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์หลังจากกำหนดประเด็นปัญหาในแต่ละหัวข้อหลัก ดังที่กล่าวข้างต้น ตามหลักการบูรณาการของนิลเวล (Newell, 1994) เสนอว่าการเรียนการสอนบูรณาการต้องนำองค์ความรู้หลายสาขาวิชามาแก้ปัญหา ซึ่ง

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อย่อยในการเรียนการสอน กำหนดสถานการณ์ปัญหาการแสดงพฤติกรรม การเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ในรายวิชาที่มีความสอดคล้องกับวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 จากนั้นเชื่อมโยงแนวคิดด้านพฤติกรรม การเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยเพื่อแก้ปัญหาในประเด็นปัญหาที่กำหนดไว้แล้วเขียนแผนภาพเชื่อมโยง มโนทัศน์แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ย่อย ดังที่เสนอในแผนการสอน (ภาคผนวก)

ตารางที่ 3 ลักษณะการบูรณาการเนื้อหาวิชา ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

ประเด็นปัญหา	หัวข้อการสอนวิชาสุขภาพจิต 1	วัตถุประสงค์หลัก	วิธีการสอน (จำนวนชั่วโมง)	สื่อ	เนื้อหา ด้านพฤติกรรม การเอื้ออาทร
ปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนในปัจจุบันแตกต่างจากในอดีตอย่างไร เพราะอะไร	แนวโน้มนโยบายและแผนงานด้านสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1	-นศ.บอกความคิดเห็นความรู้สึกรู้สึกของตนต่อผู้ป่วยจิตเวชและการปฏิบัติการพยาบาลได้ -วิเคราะห์ประเด็นปัญหาพฤติกรรม การเอื้ออาทรได้	- การกระจ่างคำนิยาม - บรรยาย /อภิปราย - กรณีศึกษา	Youtube Difference in the society	- การเอาใจเขามาใส่ใจเรา
ควรใช้แนวคิดหรือทฤษฎีอะไรเพื่อที่จะเข้าใจจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ทฤษฎีนั้นมีลักษณะอย่างไร	- มโนคติและหลักการพยาบาล - มโนคติทางสังคมและวัฒนธรรม - แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	-วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและบุคคลอื่นได้ -บอกแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพยาบาลได้	- การกระจ่างคำนิยาม - บรรยาย / สาธิต - อภิปราย	Youtube Nursing Diary 1-3 Madeline Leininger งานวิจัย	-การเอาใจเขามาใส่ใจเรา
การรู้จักและเข้าใจตนเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรม การเอื้ออาทรหรือไม่ เพราะอะไร	-บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช	-อธิบายแนวคิด คำนิยามของตนเองและผู้อื่นได้	- การกระจ่างคำนิยาม - บรรยาย / อภิปราย - กรณีศึกษา	Youtube One flew over the cuckoo's nest	-การสื่อสารด้วยวาจาทำทาง
ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อสุขภาพจิตดีหรือไม่ดี เพราะเหตุใด	-บทบาทหน้าที่พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชในการส่งเสริมและป้องกัน	-แสดงความเห็นต่อกรณีศึกษาในปัญหาการแสดงพฤติกรรม การเอื้ออาทรต่อปัญหาสุขภาพจิต	- บรรยาย - การอภิปราย - กรณีศึกษา	Youtube พยาบาลพรวิรินทร์	-การสื่อสารด้วยวาจาทำทาง

ตารางที่ 3 ลักษณะการบูรณาการเนื้อหาวิชา ระยะเวลา 2 ชั่วโมง (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	หัวข้อการสอนวิชาสุขภาพจิต 1	วัตถุประสงค์หลัก	วิธีการสอน (จำนวนชั่วโมง)	สื่อ	เนื้อหา ด้านพฤติกรรม การใช้อาหาร
บทบาทของพยาบาลจิตเวชในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิต ยึดหลักอะไร	-บทบาทของพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชในการให้ความรู้สุขภาพจิตศึกษา	-แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของพยาบาลในโรงพยาบาลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วย	-การกระจำจ่าคำนิยม -บรรยาย -อภิปราย -กรณีศึกษา -บทบาทสมมติ	Youtube Qualities of a nurse	-การเอาใจเขามาใส่ใจเรา -การให้เกียรติ -การจริงใจ
หลักการสร้างสัมพันธภาพจะสามารถแก้ปัญหาสุขภาพจิตได้หรือไม่เพราะอะไร ปัญหาที่พบในการสร้างสัมพันธภาพคืออะไร	-บทบาทของพยาบาลในการสร้างสัมพันธภาพ การให้การปรึกษา การส่งเสริมสุขภาพจิตในชุมชน	-วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาการแสดงพฤติกรรมกรรมการใช้อาหารในการติดต่อสื่อสารเพื่อการบำบัดได้	-การกระจำจ่าคำนิยม -บรรยาย -อภิปราย -กรณีศึกษา (4 ชม.)	งานวิจัยและข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิตในชุมชน	-การสื่อสารด้วยวาจาท่าทาง -การเอาใจเขามาใส่ใจเรา -การจริงใจ -การให้เกียรติ
ปัญหาสุขภาพจิตแต่ละชนิดเนื่องมาจากอะไร จะตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างไร จะยึดหลักการแสดงพฤติกรรมกรรมการใช้อาหารในการดูแลผู้ป่วยอย่างไร	-กระบวนการพยาบาลบุคคลที่อยู่ในภาวะวิกฤต/ขัดแย้ง/โกรธ/ไม่เป็นมิตร/พึ่งพา/วิตกกังวล/ขัดแย้ง/เครียด/เศร้า/โศกจากการสูญเสีย/สิ้นหวัง/ซึมเศร้า/ถอยหนี/สูญเสียภาพลักษณ์/อยู่ในภาวะพรากจากความรู้สึก	-วิเคราะห์ปัญหาสุขภาพจิตของผู้ป่วยและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยในการพยาบาลได้	- การกระจำจ่าคำนิยม - บรรยาย - อภิปราย - สาธิต - บทบาทสมมติ (10 ชม.)	เรื่องสั้น "นางสาวธาลัสซีเมีย" "ขอแขนหนูคืน" "บทสวดบทโหนดิ" "อยากไปดูศพใหม่"	-การสื่อสารด้วยวาจาท่าทาง -การเอาใจเขามาใส่ใจเรา -การจริงใจ -การให้เกียรติ

หมายเหตุ รายละเอียดของแผนการสอนอยู่ในภาคผนวก

การกำหนดวิธีการเรียนการสอน

การกระจำจ่าคำนิยม

เป้าหมายการสอน

1. ให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รู้คำนิยม ความเชื่อของตนเองและผู้อื่น
2. เกิดความเมตตา กรุณา เห็นใจผู้ป่วย
3. มีเหตุผล เชื่อมั่นในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง

วิธีการสอนภาคทฤษฎี

1. นักศึกษาศึกษาเนื้อหาวิชาจากเอกสารประกอบการสอน ศึกษาจากสื่อประกอบการสอน เช่น สถานการณ์จำลอง เรื่องสั้น วิดีทัศน์ ข่าว งานวิจัย เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจจิตใจของตัวละคร ที่มีปัญหาสุขภาพ เกิดความเมตตา สงสาร และเห็นใจ
2. ผู้สอนเสนอแผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของแนวคิดของเนื้อหาวิชาพยาบาลสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 และด้านพฤติกรรมการณ์เอื้ออาทรต่อผู้ป่วย
3. ถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือชมวีดิทัศน์
4. นักศึกษาแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่อ่าน และเนื้อหาวิชาพยาบาลสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1
5. ให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ สงสาร พอใจ ดีใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ฯลฯ
6. ผู้สอนสรุปเนื้อหา และความคิดเห็นของนักศึกษา
7. ให้นักศึกษาเขียนความรู้สึกของตนเองภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน
8. ผู้สอนพบนักศึกษานอกชั้นเรียน สัมภาษณ์ส่วนตัวเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเรียน แนวคิดต่อวิชาชีพ ฯลฯ

วิธีการสอนภาคปฏิบัติ

1. สอบถามความรู้สึกของนักศึกษาก่อนและหลังการปฏิบัติงาน ให้นักศึกษาพูดความรู้สึกของตนเองทีละคน (ในกลุ่ม) หรือเล่าความรู้สึกของตนเองให้ผู้สอนฟังตามลำพัง เช่น ผู้สอนถามว่า "วันนี้คุณรู้สึกอย่างไร? พร้อมทั้งจะให้การพยาบาลหรือไม่? เพราะอะไร? คุณมีอะไรไม่สบายใจ?"
2. นักศึกษาระบายความรู้สึกความต้องการ ความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อผู้ป่วย ที่มีต่อเพื่อนและต่อผู้สอน
3. นักศึกษาทุกคนประเมินตนเองและพฤติกรรมของเพื่อนในการปฏิบัติงานทุกวัน
4. ผู้สอนให้แรงเสริม โดยถามความรู้สึกที่นักศึกษามีต่อตนเอง เช่น "การที่คุณช่วยเหลือให้ผู้ป่วยมีความสุข คุณรู้สึกอย่างไร" "การที่ผู้ป่วยเล่าความลับของตนเองให้คุณฟัง คุณรู้สึกอย่างไร" เพื่อให้นักศึกษาสำรวจความคิดเห็นของตนเอง และเสริมแรงให้รู้สึกมีคุณค่า
5. ผู้สอนบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษา แล้วถามความรู้สึก ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพฤติกรรมที่ปฏิบัติกรพยาบาล หรือการตัดสินใจของนักศึกษา เช่น "คุณทำแผลผู้ป่วยเบาหวานที่จำเป็นต้องได้รับการตัดขา ขณะที่คุณทำแผลให้ผู้ป่วย ผู้ป่วยมองแผลแล้วน้ำตาไหลเป็นทาง คุณ

รู้สึกอย่างไร” “คุณคิดว่าผู้ป่วยคิดอย่างไร” ถ้าคุณเป็นผู้ป่วย คุณจะรู้สึกอย่างไร ต้องการให้พยาบาลปฏิบัติต่อตนอย่างไร” เป็นต้น

6. นักศึกษาประเมินตนเองหลังปฏิบัติการพยาบาล “วันนี้ที่คุณปฏิบัติงาน คุณภูมิใจอะไรมากที่สุด”

การสาธิต

เป้าหมายในการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นการปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหรือการปฏิบัตินั้นชัดเจน

วิธีการสอน

1. ผู้สอนแสดงการสาธิตปฏิบัติการพยาบาลด้วยพฤติกรรมกรเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ผู้เรียนสังเกตการสาธิต
2. กลุ่มผู้เรียนอภิปรายและสรุปการเรียนรู้ การปฏิบัติการพยาบาลด้วยพฤติกรรมกรเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่ได้จากการสาธิตและการสาธิตย้อนกลับโดยผู้เรียน
3. ผู้สอนสรุปพฤติกรรมกรเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยในการปฏิบัติการพยาบาล

การแสดงบทบาทสมมติ

เป้าหมายในการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับบทบาทสมมติที่แสดง

วิธีการสอน

1. ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ ระหว่างนักศึกษาพยาบาลกับผู้ป่วย
2. ผู้สอนร่วมกับผู้เรียน เลือกผู้แสดงบทบาทผู้ป่วยและนักศึกษาพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล
3. ผู้สอนเตรียมเพื่อนนักศึกษาสำหรับสังเกตการณ์
4. ผู้เรียนแสดงบทบาทตามกำหนด ผู้สอนและเพื่อนนักศึกษาสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
5. ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมกรเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่แสดงออกของผู้แสดง
6. ผู้สอนและผู้เรียน สรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

7. ผู้สอนประเมินผลเรียนรู้ในเรื่องการปฏิบัติการพยาบาลด้วยพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

การอภิปรายกลุ่มย่อย

เป้าหมายในการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่กำหนดกว้างขึ้น

วิธีการสอน

1. ผู้สอนจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละไม่เกิน 9 คน
2. ผู้สอน ผู้เรียน กำหนดประเด็นการปฏิบัติการพยาบาลด้วยพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่แสดงออกของผู้แสดง
3. ผู้เรียนพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันตามประเด็นอภิปราย
4. ผู้เรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลด้วยพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยเป็นข้อสรุปของกลุ่ม
5. ผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอน

ประชุมปรึกษาทางคลินิก

เป้าหมายในการสอน

1. เพื่อฝึกผู้เรียนให้สามารถประเมิน วิเคราะห์การแสดงพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย
2. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดและสะท้อนความรู้สึกโดยผู้สอนชี้แนะ

วิธีการสอน

1. ผู้สอนนำเสนอปัญหาพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่พบขณะนักศึกษาปฏิบัติงาน
2. นักศึกษาร่วมกันอภิปราย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้สอน วิเคราะห์ตามหลักพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย โดยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ
3. สรุปผลจากการมีพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

การเสนอกรณีศึกษา

เป้าหมายในการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประเมิน วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยด้วยตนเอง

วิธีการสอน

1. นักศึกษานำเสนอปัญหาพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยต่อกลุ่มผู้เรียน และผู้สอน
2. นักศึกษานำเสนอวิธีการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย การวิเคราะห์และการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย
3. กลุ่มผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ความเหมาะสม ไม่เหมาะสมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้สอนร่วมอภิปราย ผู้เรียนนำเสนอสรุปผลการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

การสอนภาคทฤษฎี

ขั้นที่ 1 สอนแบบกระจายค่านิยม สอน 6 ครั้ง 12 ชั่วโมง เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจตนเอง สภาพเบื้องต้นของผู้ป่วยที่นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ สำนวญความคิดความเชื่อของตนเอง ความชอบ ไม่ชอบ เห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนและแสดงออกต่อสิ่งที่ตนเองเชื่อ ให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่น มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ต่อบุคคลและผู้ป่วย เข้าใจ เห็นใจผู้อื่น มีเหตุผลที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ โดยผู้สอนจะสอบถามอารมณ์ ความรู้สึกภายหลังเรียนทุกครั้ง

ขั้นที่ 2 การสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่มย่อย การสาธิต 4 ครั้ง 8 ชั่วโมง เพื่อให้ศึกษาคิดวิเคราะห์ โดยอาศัยหลักพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้นในใจนักศึกษาจากการกระจายค่านิยม นำหลักพฤติกรรมการเอื้ออาทรมาใช้ในการแสดงพฤติกรรมต่อผู้ป่วย

ขั้นที่ 3 การสอนผสมผสานการกระจายค่านิยม การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต และการอภิปรายกลุ่มย่อย 5 ครั้ง 10 ชั่วโมง เพื่อให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาทั้งด้านการพิจารณา ไตร่ตรองและการสำรวญอารมณ์ ความรู้สึกตนเอง

การสอนภาคปฏิบัติ

ขั้นที่ 1 การกระจายค่านิยม ทุกวันวันละ 20 นาที เป็นเวลา 10 วัน นักศึกษาที่ขึ้นฝึกงานส่วนมากมีความเบื่อหน่าย ท้อแท้ การกระจายค่านิยมจะช่วยให้ศึกษาสำนวญความคิดของตนเอง รู้บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และพิจารณาผู้ป่วยที่ตกทุกข์ได้ยาก ให้นักศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเมตตา สงสารเห็นใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้ป่วย ในขณะเดียวกันให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 การประชุมปรึกษาทางคลินิก สอน 25 นาที 2 ครั้ง เมื่อนักศึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ถ้ามีปัญหาการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรเกิดขึ้นในหอผู้ป่วย ผู้สอนจะนำปัญหามา

อภิปราย ซึ่งเน้นนักศึกษาพิจารณาตัดสินใจ ถ้าเกิดประสบการณ์ที่จะต้องตัดสินใจด้วยตนเองจะยึดหลักอะไรบ้าง การสอนผสมผสานการกระจำค่านิยม

ขั้นที่ 3 การเสนอกรณีศึกษา สอนครั้งละ 30 - 35 นาที 4 ครั้ง เมื่อนักศึกษามีประสบการณ์ในการวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ตัดสินใจ และนำผลการพิจารณาเสนอต่อกลุ่มผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษามีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ มีเหตุผล และการสอนจะมีการสอดแทรกการกระจำค่านิยม โดยถามความรู้สึกของนักศึกษาต่อเหตุการณ์และบุคคล

สื่อการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้มีดังนี้

1. วิดีทัศน์ Youtube เรื่อง "Nursing Diary 1-3" ใช้ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 1 เรื่อง มโนคติเกี่ยวกับตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความเมตตา กรุณา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษารักบุคคลอื่นและผู้ป่วย มีความอดทนเต็มใจในการรับฟังปัญหาผู้อื่นที่เขาอยากระบายความรู้สึก

2. วิดีทัศน์ Youtube เรื่อง "Difference in the society" สอนในสัปดาห์ที่ 2 เรื่อง การพยาบาลผู้ที่มีความเครียดและความวิตกกังวล เรื่องนี้จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจสภาพจิตใจของผู้ป่วย และเข้าใจบทบาทของแพทย์และพยาบาลในการบอกความจริงแก่ผู้ป่วย เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกปฏิบัติ

3. งานวิจัย ใช้ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 3 และ 4 เรื่อง แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของทางพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชและการประยุกต์ เพื่อทำให้นักศึกษากระจำขั้นตอนบทบาทของตัวเอง และเข้าใจหลักพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยในการพยาบาลมากยิ่งขึ้น

4. วิดีทัศน์ Youtube เรื่อง "Body language in the nurse" ใช้ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 10 เรื่องการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการสื่อสารด้วยวาจาและท่าทางโดยยึดหลักพฤติกรรมการเอื้ออาทรในการดูแล ช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาฝึกการควบคุมอารมณ์ การใช้คำพูดที่เหมาะสม

5. สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 13 เรื่อง ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ผู้ที่มีภาวะพึ่งพา และถดถอย และจากการที่นักศึกษาสร้างสถานการณ์แล้วนำมาแสดงบทบาทสมมติในสัปดาห์ที่ 16 เรื่องการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด จะช่วยให้นักศึกษาฝึกการวิเคราะห์ประเด็นพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

6. เรื่องสั้น "ขอแขนหนูคืน" ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 15 เรื่องการพยาบาลผู้ที่อยู่ในภาวะวิกฤต เรื่องนี้จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจสภาพจิตใจของผู้ป่วย และเรื่องสั้น "อยากไปดูศพไหม" ประกอบการสอนในสัปดาห์ที่ 15 เรื่องการพยาบาลผู้ที่มีภาวะวิกฤติทางอารมณ์ เรื่องนี้จะทำให้นักศึกษาเข้าใจสภาพจิตใจของบุคคลในภาวะวิกฤต ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่อง จะทำให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมและการเอื้ออาทรของแพทย์และพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลและฝึกการตัดสินใจต่อปัญหาเชิงจริยธรรม รวมทั้งนักศึกษาจะเกิดความเมตตา กรุณา สงสารเห็นใจผู้ป่วย และญาติ และคิดอยากจะช่วยเหลือ

คู่มือในการเรียนการสอน

1. คู่มือผู้สอน คู่มือผู้สอนประกอบไปด้วย หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ประมวลการสอนวิชา 170240 สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 และตารางสอน แผนการสอนบูรณาการวิชา สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชและพฤติกรรมการณ์เอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ซึ่งในแผนการสอนประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะวิชา และตารางวิเคราะห์หลักสูตรของวิชา สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 แผนภาพเชื่อมโยงมโนทัศน์ และประกอบด้วยหน่วยการเรียนการสอนภาคทฤษฎี 10 เรื่อง สอนใน 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และแผนการสอนภาคปฏิบัติ 3 เรื่อง นอกจากนี้ผู้สอนต้องมีเอกสารประกอบการสอน แบบวัดพฤติกรรมการณ์เอื้ออาทรต่อผู้ป่วย และแบบทดสอบความรู้ของนักศึกษาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

2. คู่มือนักศึกษาได้แก่ประมวลการสอนวิชา 170240 สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 และตารางสอน เอกสารประกอบการสอน 10 ครั้งที่มีเนื้อหาด้านพฤติกรรมการณ์เอื้ออาทรต่อผู้ป่วย และวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 ที่มีเนื้อหาตามแผนการสอน คู่มือการฝึกปฏิบัติงาน และแบบฟอร์มการประเมินผลภาคปฏิบัติ

การตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 จำนวน 2 หน่วยกิต เวลา 30 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. จัดทำแผนการสอนวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 ให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วน โดยระบุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน เวลา การประเมินผลและผลที่คาดว่าจะได้รับ ให้สอดคล้องกับหลักการของพฤติกรรมการณ์เอื้ออาทรต่อผู้ป่วย พร้อมทั้งเตรียมเอกสารและสื่อที่ใช้ประกอบการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม

2. นำแผนการสอนที่จัดทำขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเหมาะสม

การตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตัดสินว่าแผนการสอนวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 มีความเหมาะสม ไม่เหมาะสม หรือไม่แน่ใจ โดยใช้สูตรการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการตรวจสอบกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

R = ผลรวมการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

+1 = แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม

0 = ไม่แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสม

-1 = แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่เหมาะสม

ทั้งนี้ถือเกณฑ์ IOC ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงยอมรับว่าแผนการสอนวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 มีความเหมาะสม

จากการตรวจสอบแผนการสอนวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ดังแสดงในตารางที่ 4 ซึ่งถือได้ว่าแผนการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบแผนการสอนวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

ประเด็นการตรวจสอบ	การตัดสิน			ค่า IOC
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	
1.ความครอบคลุมของวัตถุประสงค์ในการสอน	4	0	1	0.8
2.ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา	4	0	1	0.8
3.ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ	4	0	1	0.8
4.ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักการแนวคิดพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย	4	0	1	0.8
5.ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้	4	0	1	0.8

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

- 1.สื่อการสอน ในส่วนงานวิจัยทางการพยาบาล ควรเพิ่มจำนวนงานวิจัยทางการพยาบาลสุขภาพจิตให้มากขึ้น
- 2.กิจกรรมในชั่วโมงเรียน อาจต้องเพิ่มความกระชับในการจัดกิจกรรมให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด

การทดลองใช้แผนการสอน

แผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงเพิ่มเติมตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปทดลองสอนนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์โดยทดลองสอน 1 เรื่อง ได้แก่ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤตทางอารมณ์ เวลาสอน 2 ชั่วโมง และเวลาสำหรับชมภาพยนตร์ เรื่อง "ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST" 2 ชั่วโมง ผลการสอน พบว่า

- 1.นักศึกษาส่วนใหญ่ สนใจ ในเนื้อหาของภาพยนตร์และรู้สึกสงสารผู้ป่วยในเรื่อง
- 2.นักศึกษาทำแบบวัดพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย อยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 181 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19.38)

3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ภาพรวมของการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยได้ถูกต้อง แต่ยังไม่สามารถบรรยายละเอียดได้ชัดเจน

4. นักศึกษาประเมินว่า กรณีศึกษาควรใช้ตัวอย่างที่หลากหลาย สื่อการสอนและเนื้อหาที่น่าสนใจ ควรมีรูปภาพให้ดูด้วย ระยะเวลาในการในการจัดกิจกรรมควรมีความกระชับมากกว่านี้

จากผลการทดลองสอนผู้วิจัยนำแผนการสอนและวิธีการสอนมาปรับให้เหมาะสมยิ่งขึ้นตามแผนการสอนที่นำเสนอในภาคผนวก ง

ขั้นตอนที่ 3 และ 4 การพัฒนาเครื่องมือและการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

1. การออกแบบการวิจัย

การทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ซึ่งมีการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) ดังแผนผังการทดลองต่อไปนี้

แผนผังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การวัดก่อนทดลอง	การวัดหลังทดลอง (สอนภาคทฤษฎี)		การวัดหลังทดลอง (สอนภาคปฏิบัติ)	
R	O _{1E}	X ₁	O _{2E}	X ₂	O _{3E}
R	O _{2C}		O _{2C}		O _{3C}

ความหมายของอักษรและตัวเลขในตาราง

1 ก่อนการเรียนการสอน

2 หลังการเรียนการสอน

R การจัดดำเนินการแบบสุ่ม

O การทดสอบตัวแปรตาม

X₁ การจัดกระทำ (Treatment = การสอนภาคทฤษฎี)

X₂ การจัดกระทำ (Treatment = การสอนภาคปฏิบัติ)

E กลุ่มทดลอง

C กลุ่มควบคุม

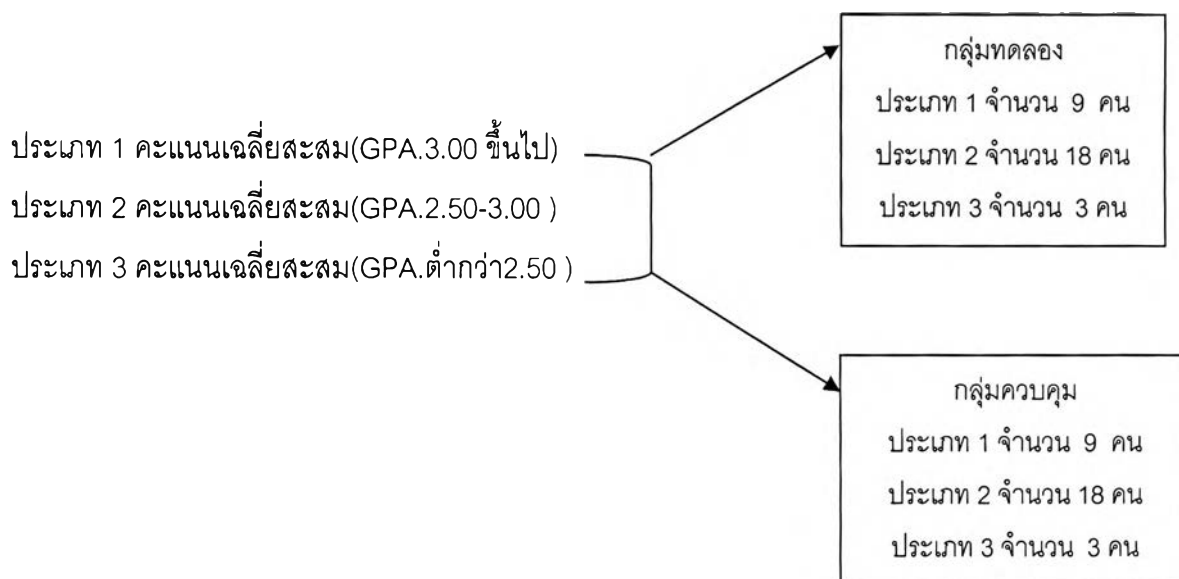
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาการ

พยาบาล แต่เนื่องจากการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อหาสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยสำหรับนักศึกษาพยาบาล ฉะนั้นจึงเลือกที่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ที่สมัครใจเข้าร่วมวิจัยโดยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสังเขปให้กลุ่มตัวอย่างทราบและขอความร่วมมือในการทำวิจัยโดยไม่มีการบังคับและทำหนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัย (Informed Consent Form) สามารถออกจากการวิจัยได้ทุกเมื่อถ้าต้องการ โดยไม่มีผลใดๆทั้งสิ้นต่อคะแนนในรายวิชา ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับและถูกนำมาใช้เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างและในทางกลับกัน ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากรูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยเป็นการพัฒนาด้านจิตพิสัยโดยใช้วิธีการสอน 6 วิธี ได้แก่ วิธีการระจ่างค่านิยม การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่มย่อย การประชุมปรึกษาทางคลินิก การเสนองกรณีศึกษา ซึ่งการสอนวิธีดังกล่าว จำนวนผู้เรียนในกลุ่มควรมีขนาดปานกลางประมาณ 20 – 30 คน (ไพฑูรย์ สิ้นลาร์ตัน, 2526)

กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 ซึ่งชั้นแรกจำแนกนักศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ตามคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA.) จากนั้นสุ่มตัวอย่างนักศึกษาจาก 3 ประเภท เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รวม 2 กลุ่ม เพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนกลุ่มมีผลต่อการเลื่อนไหลของผลการวิจัยผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน เป็นนักศึกษากลุ่มทดลองจำนวน 35 คน ส่วนนักศึกษากลุ่มควบคุมสุ่มจากนักศึกษาที่เหลือ 35 คน ซึ่งนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีนักศึกษาที่มีระดับความรู้แต่ละประเภทจำนวนเท่ากันภายหลังเสร็จสิ้นการสอนภาคทฤษฎี มีนักศึกษากลุ่มทดลองที่เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ไม่สามารถขึ้นฝึกภาคปฏิบัติได้ จึงเหลือนักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

ดำเนินการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity of Variance) ของทั้งสองกลุ่มและเปรียบเทียบเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA.) เมื่อจบภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบที (t-test independent) ดำเนินการสุ่มจนกระทั่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองและเชิงคุณภาพ เพื่อต้องการประเมินสัมฤทธิ์ผลในการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วยสำหรับนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1 โดยการวัดพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย แต่เนื่องจากพฤติกรรมการเอื้ออาหารเป็นสิ่งที่สังเกตยาก ฉะนั้นจึงต้องใช้เครื่องมือหลายชนิดในการประเมินเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในการวัด ซึ่งมีเครื่องมือ ดังสรุปในตารางต่อไป

ตารางที่ 5 ชนิดของเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย

สิ่งที่จะประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
แบบประเมินพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย	1.แบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย 2.แบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย 3.แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย
ข้อมูลพื้นฐานใช้ในการดำเนินการสร้างเสริมพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย	4.แบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน 5.แบบประเมินตนเองของผู้เรียน 6.แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน 7.แบบสัมภาษณ์อาจารย์

1.แบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมเอื้ออาหารต่อผู้ป่วย โดยพิจารณาจากการศึกษาของทัศนีย์ นนทะสร (2532)และ Lee-Hsieh J,Kuo CL,Tseng HF(2005)ประกอบด้วยสถานการณ์ในหอผู้ป่วย 10 สถานการณ์แต่ละสถานการณ์ ประกอบด้วย

คำถามการแสดงพฤติกรรมเชื้ออาหารต่อผู้ป่วย 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา 2) การสื่อสารด้วยวาจาและท่าทาง 3) การเอาใจใส่ 4) การจริงใจ 5) การให้เกียรติ ด้านละ 6 ข้อ รวม 60 ข้อ ดังตารางที่ 6

- 1) การเอาใจเขามาใส่ใจเรา จำนวน 10 ข้อ
- 2) การสื่อสารด้วยวาจาและท่าทาง จำนวน 20 ข้อ
- 3) การเอาใจใส่ จำนวน 10 ข้อ
- 4) การจริงใจ จำนวน 10 ข้อ
- 5) การให้เกียรติ จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ปฏิบัติสม่ำเสมอจนถึงไม่ปฏิบัติ ด้วยระดับคะแนนตั้งแต่ 0 – 4 ตามหลักการแบ่งระดับจิตพิสัยของแคธวอล (Kratwohl, 1964)

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเชื้ออาหารต่อผู้ป่วย ดังนี้

4 คะแนน ปฏิบัติสม่ำเสมอหรือขั้นจัดระบบคุณค่า หมายถึง นักศึกษาพยาบาลจะมีพฤติกรรมต่อผู้ป่วยตามข้อความดังกล่าวสม่ำเสมอประมาณ 9 – 10 ครั้ง ใน 10 ครั้ง

3 คะแนน ปฏิบัติบ่อยครั้งหรือขั้นเห็นคุณค่า หมายถึง นักศึกษาพยาบาลจะมีพฤติกรรมต่อผู้ป่วยตามข้อความดังกล่าวสม่ำเสมอประมาณ 6 – 8 ครั้ง ใน 10 ครั้ง

2 คะแนน ปฏิบัติบางครั้งหรือขั้นตอบสนอง หมายถึง นักศึกษาพยาบาลจะมีพฤติกรรมต่อผู้ป่วยตามข้อความดังกล่าวสม่ำเสมอประมาณ 3 – 5 ครั้ง ใน 10 ครั้ง

1 คะแนน ปฏิบัติน้อยครั้งหรือขั้นรับรู้ หมายถึง นักศึกษาพยาบาลจะมีพฤติกรรมต่อผู้ป่วยตามข้อความดังกล่าวสม่ำเสมอประมาณ 1 – 2 ครั้ง ใน 10 ครั้ง

0 คะแนน ไม่ปฏิบัติ หมายถึง นักศึกษาพยาบาลจะไม่มีพฤติกรรมต่อผู้ป่วยตามข้อความดังกล่าว

ตารางที่ 6 โครงสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

สิ่งที่ประเมิน	จำนวน ข้อ คำถาม	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
1.ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา	10	9 5,10,13,30,33,37,44 52,60	1 23
2.ด้านการสื่อสารด้วยวาจาและท่าทาง	20	9 1,2,7,9,15,19,20 25,31,32,38,39,43,45 49,53,54,55,56	1 17,26,31
3.ด้านการเอาใจใส่	10	9 3,11,14,22,27,34 41,50,57	1 48
4.ด้านการจริงใจ	10	9 6,18,24,28,36,40,47	1 12,58
5.ด้านการให้เกียรติ	10	9 4,8,16,21,29,35,42,46 51,59	1 -
รวม	60	53	7

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ พยาบาลดีเด่นและพยาบาลที่จบปริญญาโท รวม 13 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ทั้งนี้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (รายนามผู้เชี่ยวชาญอยู่ในภาคผนวก ข)

- 1) เป็นอาจารย์ผู้สอนในคณะพยาบาลศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก สาขาอุดมศึกษาหรือพยาบาลศาสตร์ มีตำแหน่งทางวิชาการและมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 4 ท่าน
- 2) เป็นพยาบาลดีเด่นในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน จำนวน 4 ท่าน
- 3) เป็นหัวหน้าพยาบาลที่จบปริญญาโท จำนวน 2 ท่าน
- 4) เป็นพยาบาลประจำการที่จบปริญญาโทและมีนักศึกษาชั้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย จำนวน 3 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของ ภาษาในแต่ละข้อคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจในบริบทของคำถามอย่างชัดเจน โดยพิจารณาตาม แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

การหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยการนำ แบบวัดพฤติกรรมที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วไปทดลองใช้วัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ที่มีลักษณะใกล้เคียง กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ จำนวน 34 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงของแบบวัด โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย โดยรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามระดับค่านิยมทาง จริยธรรม 4 ชั้นของเครธวอล (Krathwohl, 1964) ได้แก่ ชั้นรับรู้ ชั้นตอบสนอง ชั้นเห็นคุณค่า และชั้น จัดระบบคุณค่า โดยผู้วิจัยประยุกต์ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเพื่อจัดระดับค่านิยมของ พร พิพัฒน์ เพิ่มผล (2545) มาใช้ให้เข้ากับงานวิจัยครั้งนี้ การจัดช่วงคะแนนในแต่ละชั้น มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 3.51-4.00 หมายถึง พฤติกรรมการเอื้ออาทรอยู่ในระดับขั้นจัดระบบ คุณค่า

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง พฤติกรรมการเอื้ออาทรอยู่ในระดับขั้นเห็น คุณค่า

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง พฤติกรรมการเอื้ออาทรอยู่ในระดับขั้น ตอบสนอง

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง พฤติกรรมการเอื้ออาทรอยู่ในระดับขั้นรับรู้

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมขณะ ให้การพยาบาลผู้ป่วย โดยผู้สอน/ผู้สังเกต บันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ขณะทำกิจกรรม ซึ่ง ประกอบด้วยรายการสังเกต 5 ด้าน

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรม การเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 ท่าน ตรวจสอบความตรงตาม

เนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความ สอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ดังนี้

1) โดยการนำแบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ที่ตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหาและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาใน การปฏิบัติการพยาบาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 8 ครั้ง โดยผู้สังเกต 2 คน แต่ละคนจะทำเครื่องหมายถูกในแบบ สังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่สังเกต แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสังเกตระหว่าง ผู้ประเมิน 2 คน (Inter-rater Reliability) (Litwin, 1995: 27-30) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนน ของแบบสังเกตจากผู้ประเมิน 2 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้าค่าความเที่ยง 0.7 ขึ้นไปถือว่า เครื่องมือในการสังเกตมีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับได้ ถ้าค่าความเที่ยงต่ำกว่านี้ต้องปรับปรุง เครื่องมือ สูตรในการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงคือ (Polit and Hungler, 1983 และยวดี ฤาชา, 2534)

$$\text{ความเที่ยงของการสังเกต} = \frac{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน}}{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน} + \text{จำนวนการสังเกตที่ต่างกัน}}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 0.73

2) นำแบบสังเกตที่มีความตรงตามเนื้อหาและมีความเที่ยง ไปสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทร ต่อผู้ป่วยในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่มีค่าคะแนน พฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย 5 อันดับแรกของกลุ่มและที่มีค่าคะแนนพฤติกรรม การเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย 5 อันดับสุดท้ายของกลุ่มภายหลังจากเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งจะมีนักศึกษา กลุ่มทดลอง 10 คนและกลุ่มควบคุม 10 คน จะได้รับการสังเกตพฤติกรรมอย่างละเอียดโดยการสังเกต แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ในขณะที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติการพยาบาลวิชาสุขภาพจิต และการพยาบาลจิตเวช 1 หอผู้ป่วยศัลยกรรมของโรงพยาบาลตากสิน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยและ ผู้ช่วยวิจัยสังเกตนักศึกษาและบันทึกอย่างมีอิสระลงในแบบสังเกต นอกจากนี้ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูล จากการสนทนากับนักศึกษาเพื่อประเมินความรู้สึกและอารมณ์ของนักศึกษาเพื่อที่จะสามารถ

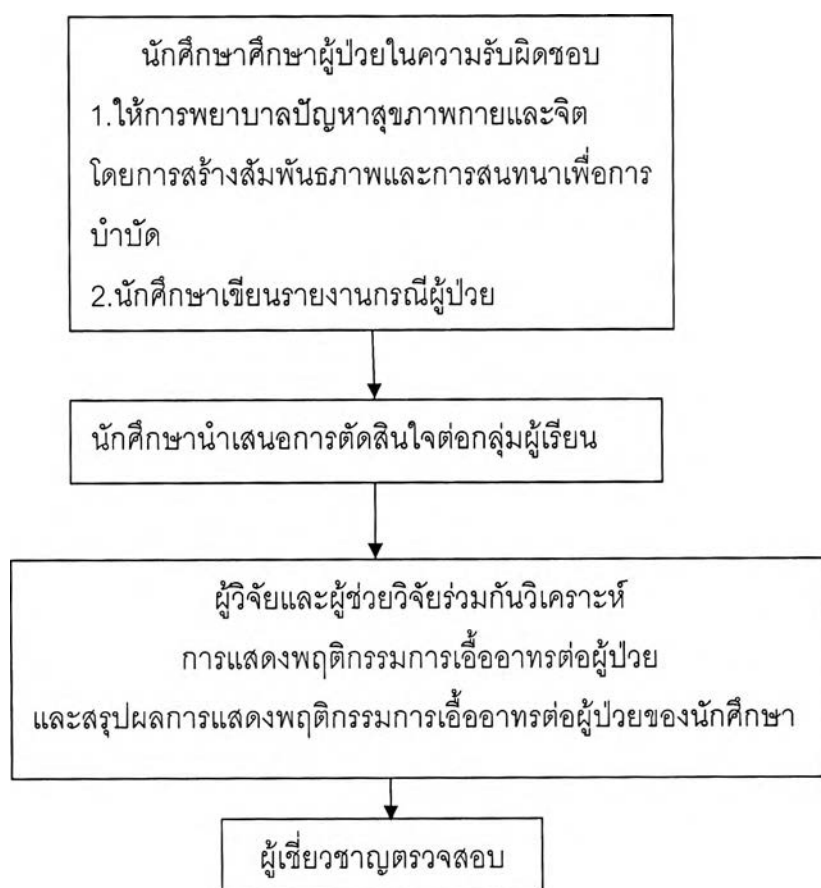

นำมาอภิปรายพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยที่นักศึกษาแสดงออก นักศึกษา 1 คนจะได้รับการสังเกต 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ตารางการสังเกตเสนอในภาคผนวก ค

3) บันทึกพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมอย่างละเอียด ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษาในวันที่สังเกตพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ประกอบกับการสัมภาษณ์ความรู้สึก อารมณ์ของนักศึกษาที่ให้การพยาบาลในวันนั้น

4) การประเมินพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยโดยการสังเกตและจดบันทึก ร่วมกับการวิเคราะห์การตัดสินใจกรณีสถานการณ์ผู้ป่วยจริงที่นักศึกษาไปศึกษาและแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทร แล้วนำมาเสนอแนวทางการตัดสินใจต่อกลุ่มผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนตามแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 แสดงลำดับขั้นการพิจารณาการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษา

จากแผนภูมิดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1) มอบหมายให้นักศึกษา 1 กลุ่ม ศึกษาผู้ป่วยหนึ่งรายใน 2 สัปดาห์ โดยนักศึกษาต้องประเมินปัญหา วินิจฉัยปัญหาทางจิตใจ และสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดแล้วนักศึกษาเขียนรายงานการวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ แล้วนำเสนอผลการศึกษาต่อกลุ่มผู้เรียนและผู้สอน เพื่ออภิปราย

2) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะบันทึกการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย จากการเสนอรายงานของนักศึกษา การเขียนรายงานกรณีผู้ป่วย ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะวิเคราะห์ห้อย่างเป็นอิสระ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ของกันและกัน ซึ่งเทคนิคนี้จะสามารถลดอคติในการวิจัยได้ (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2530) จากนั้นจึงสรุปการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยโดยยึดหลักพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยจากการเขียนรายงานของนักศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์พยาบาล 1 ท่าน ตรวจสอบ

3) ประเมินการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยจากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาในสถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยนำมาจากเหตุการณ์จริงที่นักศึกษามีประสบการณ์การแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ซึ่งในสภาพความเป็นจริงนักศึกษาทุกคนจะได้รับการมอบหมายผู้ป่วยให้รับผิดชอบแตกต่างกัน บางคนได้รับมอบหมายผู้ป่วยไม่รู้สึกลัว ผู้ป่วยไม่ค่อยพูด ผู้ป่วยเกรงใจนักศึกษา ดังนั้นเพื่อความยุติธรรมในการพิจารณาการแสดงพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยจึงรวบรวมเหตุการณ์จริงเหล่านั้นและเขียนสถานการณ์เพื่อให้นักศึกษาอธิบายพฤติกรรมการเอื้ออาทรที่จะแสดงต่อผู้ป่วย ซึ่งมีทั้งหมด 4 สถานการณ์ ซึ่งได้เสนอผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ส่วนที่ 4

3.แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ส่วน ส่วนแรก ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ การวินิจฉัย ครั้งที่ของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ส่วนที่สอง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย 5 ด้าน ประกอบด้วย การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การสื่อสารด้วยวาจาและท่าทาง การเอาใจใส่ การจริงจัง การให้เกียรติ จำนวน 13 ข้อ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและ

ความเหมาะสมของภาษาในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4.แบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัวพื้นฐานของผู้เรียน เหตุจูงใจที่ทำให้เลือกเรียนพยาบาล ความคาดหวังในการเรียน การตั้งเป้าหมายในการเรียน สิ่งที่ทำให้ภาคภูมิใจ กำลังใจ ความมั่นใจที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ ลักษณะผู้สอนและวิธีการสอนที่ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดี ความเครียด ความวิตกกังวล ปัญหาหรือสิ่งที่ทำให้รู้สึกอึดอัดหรือคับข้องใจในการเรียน ทั้งนี้ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลส่วนตัวพื้นฐานของตนเองพร้อมทั้งติดภาพถ่ายไว้ด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลดีขึ้น และเป็นฐานข้อมูลที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

5.แบบประเมินตนเองของผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินตนเองของผู้เรียนตามขั้นตอนการกระจำจ่านิยม โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน จำนวน 34 ข้อ คือ

ส่วนที่ 1 ชั้นแสดงความเข้าใจ ผู้เรียนบันทึกความรู้สึกของตนเองภายหลังการดูแลผู้ป่วย จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 2 ชั้นความสัมพันธ์ ผู้เรียนบันทึกความสัมพันธ์และพฤติกรรมที่แสดงต่อผู้ป่วย จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 ชั้นกำหนดคุณค่า ผู้เรียนบันทึกความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง อารมณ์ ความรู้สึก ภายหลังการดูแลผู้ป่วย จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 ชั้นแสดงออก ผู้เรียนบันทึกปัญหา ความพร้อม ความรู้สึกต่อตัวเอง ความรู้สึกต่อผู้ป่วยและพฤติกรรมที่แสดงต่อผู้ป่วย จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบประเมินตนเองของผู้เรียน ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

6.แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยใช้แบบประเมินการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วยคำถาม 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การประเมินการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ
- 2) การประเมินตนเองของนักศึกษา จำนวน 9 ข้อ
- 3) การประเมินผู้สอน จำนวน 1 ข้อ

ลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็น 5 ระดับ ระดับคะแนนตั้งแต่ 1-5 ดังนี้

คะแนน 5 หมายความว่า ดีมาก	คะแนน 4 หมายความว่า ดี
คะแนน 3 หมายความว่า ปานกลาง	คะแนน 2 หมายความว่า พอใช้
คะแนน 1 หมายความว่า ควรปรับปรุง	

7.แบบสัมภาษณ์อาจารย์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรวิธีการสอนและลักษณะของพฤติกรรมกรอ้ออาหารต่อผู้ป่วยในรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

8.แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง เกี่ยวกับความรู้สึก ความภาคภูมิใจ ในการดูแลผู้ป่วยและพฤติกรรมกรอ้ออาหารที่นักศึกษาแสดงต่อผู้ป่วย

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวผู้เรียน ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4.การเตรียมผู้ช่วยวิจัย

4.1 ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

4.2 ผู้ช่วยวิจัยศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการวิจัย รวมทั้งศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้มีความเข้าใจตรงกับผู้วิจัย

4.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทดลองสังเกตพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาล โดยผู้วิจัยกระทำเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้ช่วยวิจัยสังเกตนักศึกษาด้วยตนเอง

4.4 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาเพื่อหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต โดยสังเกตในสถานการณ์เดียวกันและบันทึกการสังเกตลงในแบบสังเกต แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

5.การดำเนินการทดลอง

5.1 นำแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ในการปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 วัดก่อนเริ่มการทดลอง (pretest) กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเริ่มทำการทดลอง 1 วัน (ก่อนเรียนภาคทฤษฎี) ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเสนอในตารางที่ 7)

5.2 กลุ่มควบคุม ภายหลังจากทดสอบก่อนเรียน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบบรรยายในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีเป็นเวลา 10 สัปดาห์ 30 ชั่วโมง หลังจากเรียนภาคทฤษฎีจบ นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติคนละ 70 ชั่วโมง (ตารางการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเสนอในภาคผนวก ง)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการสอนภาคทฤษฎี (N = 30)

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t-test	p-value
กลุ่มทดลอง	184.67	16.94	0.45*	0.05
กลุ่มควบคุม	182.23	20.96		

* p < .05

จากตารางที่ 7 คะแนนพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนสอนภาคทฤษฎี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 กลุ่มทดลอง หลังจากทดสอบก่อนเรียน นักศึกษาได้รับการสอนภาคทฤษฎีตามวิธีการสอนต่างๆในแต่ละสัปดาห์ เป็นเวลา 15 สัปดาห์ 30 ชั่วโมง ตามหัวข้อการสอนที่เสนอในขั้นตอนที่ 2 หลังจากเรียนภาคทฤษฎีจบจะฝึกภาคปฏิบัติและรับการสอนคนละ 2 สัปดาห์ ทุกวัน รวมเวลาทั้งสิ้น 70 ชั่วโมง (แบ่งนักศึกษากลุ่มทดลองเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์) ตามตารางในแผนการสอน (ภาคผนวก ง) สำหรับขั้นตอนการทดลอง มีผู้ช่วยวิจัย 1 คน ในการช่วยสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จะทำหน้าที่ เป็นอาจารย์นิเทศ นักศึกษาขณะฝึกภาคปฏิบัติ โดยนิเทศงานและสอนทุกวันวันละ 7 ชั่วโมง ตามตารางการสอนและนิเทศที่เสนอในภาคผนวก ง

5.4 การสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรม นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ขณะฝึกงานเป็นเวลา 2 สัปดาห์มีนักศึกษา 4 กลุ่ม เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักศึกษาพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลและแบบไม่มีส่วนร่วม แล้วลงบันทึกในแบบสังเกตพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ถ้ามีพฤติกรรมนั้นๆให้ 1 คะแนน ถ้าไม่มีพฤติกรรมนั้นให้ 0 คะแนน และสังเกตพฤติกรรมเชิงคุณภาพ ในแบบฟอร์มการสังเกต(ภาคผนวก ก) จะบันทึกสิ่งที่สังเกตพบ(observation note) ดีความเบื้องต้น(theoretical note)ยึดทฤษฎีพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย และบันทึกระเบียบวิธีการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้(methodological note)(สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2540)

5.5 ประเมินจากที่นักศึกษานำเสนอและตอบคำถามสถานการณ์ในหอผู้ป่วยจากที่ผู้วิจัยรวบรวมจากสถานการณ์จริง

5.6 นำแบบวัดพฤติกรรมการเอื้ออาทรต่อผู้ป่วย ในการปฏิบัติการพยาบาลวิชาชีพจิต และการพยาบาลจิตเวชชุดเดิมมาวัดหลังการทดลองสอนภาคทฤษฎีและหลังสอนภาคปฏิบัติในนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม

6.วิธีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อลดอคติ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้ (สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2537)

6.1 ตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) คือ ใช้เวลาในการบันทึกข้อมูลต่างกันในการสังเกตแต่ละครั้ง วิธีการสังเกตแตกต่างกันบางครั้งสังเกตแบบมีส่วนร่วม บางครั้งสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและมีกิจกรรมการสังเกตที่แตกต่างกัน

6.2 ตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) บุคคลที่สังเกตและวิเคราะห์ข้อมูลของนักศึกษามีทั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งไม่ได้ใช้ผู้วิจัยคนเดียว

6.3 ตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodology triangulation) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายวิธีเพื่อรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองสอนภาคทฤษฎี และเปรียบเทียบระหว่างหลังสอนภาคทฤษฎีและหลังสอนภาคปฏิบัติ โดยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

7.2 เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วย ก่อนการทดลอง หลังการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และหลังการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test independent)

7.3 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลจากแบบสังเกต ใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (นักศึกษากลุ่มละ 10 คน) T value ของ The Mann-Whitney test (ดำรงค์ ทิพย์โยธา, 2551; อุทุมพร จามรมาน, 2531; Siegel, 1956)

7.4 การวิเคราะห์หลักสูตรและสภาพการเรียนการสอนพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ข้อมูลพฤติกรรมการใช้อาหารต่อผู้ป่วยจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วย (บันทึกเชิงคุณภาพ) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) วิเคราะห์โดยจำแนกชนิดของข้อมูล (typology analysis) (สุภางค์ จันทวานิช, 2540; อุทุมพร จามรมาน, 2531 และ Krippendorff, 1980)